

CEL MAI ENERGIC CERCETĂTOR AL ENERGETICII

Academicianul Vitalie POSTOLATI
la 75 de ani

Inginer, domeniul științific: inginerie și tehnologii energetice.

Doctor habilitat în științe tehnice (1988). Membru corespondent (1992) și membru titular (2007) al Academiei de Științe a Moldovei.

Avem fericită ocazie de a sărbători 75 de ani de viață și de fructuoasă activitate științifică a academicianului Vitalie Postolati, șef de Laborator al Institutului de Energetică al Academiei de Științe a Moldovei.

Născut la 19 iulie 1937, în s. Țechinovca, reg. Vinița, Ucraina, Vitalie Postolati a absolvit în anul 1961 Facultatea Electricarea și Mecanizarea Agriculturii a Universității Agrotehnice de Stat din Tavria (Ucraina), fiind angajat în același an în funcția de maestru la rețelele electrice din Ștrășeni (Republica Moldova).

În această perioadă au demarat lucrările de construcție a Centralei electrice raionale de stat din Moldova (Cuciurgan), unde a și fost transferat în calitate de instructor al CC UTLCM. În decembrie 1965 a devenit doctorand la Secția de Cibernetică Energetică a Academiei de Științe a Moldovei, ulterior fiind delegat la Catedra de Sisteme electrice a Institutului de Energetică din Moscova. După conferirea gradului de doctor în 1969 a activat în funcția de secretar științific la Secția de Cibernetică Energetică a AȘM.

În 1972 a fondat Laboratorul de Liniile Electrice Dirijate, subiectul-cheie al domeniului de cercetare devenind Liniile Electrice Dirijate cu Auto-compensare (LEDA). În anul 1988 susține teza de

doctor habilitat cu tema „Bazele teoretice și principiile creării liniilor electrice dirijate cu autocompensare”.

Faima pe care a obținut-o, de valoros specialist în domeniul liniilor electrice dirijate, s-a concretizat pentru Vitalie Postolati cu alegerea lui ca membru corespondent (1992) și membru titular al AȘM (2007).

În virtutea competenței și experienței sale profesionale acad. Vitalie Postolati a deținut importante funcții de conducere: de director al Secției de Cibernetică Energetică a AȘM (1981-1988), director al Institutului de Energetică al AȘM (1988-1994), șef de laborator al Institutului de Energetică al AȘM (din 1973 până în prezent), director adjunct al Departamentului de energetică și resurse energetice al Republicii Moldova (1997-1998), director interimar al Institutului de Energetică al AȘM (2004-2010).

În anul 1998 a fondat o nouă direcție științifică de cercetare – *securitatea energetică*, prin care a contribuit la completarea bazei de date privind dezvoltarea sectorului energetic și oferit posibilitatea de a prognoza nivelul securității energetice pentru diferite scenarii de funcționare a sistemului energetic. Sub conducerea academicianului V. Postolati a fost elaborat Raportul „Analiza situației în complexul energetic al Republicii Moldova și căile de asigurare a securității energetice”, prezentat în anul 2001 la ședința Consiliului Suprem pentru Securitate pe lângă președintele Republicii Moldova.

A participat activ și la elaborarea altor importante documente, precum Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2010, Strategia energetică a Republicii Moldova până în 2020, Legea energiei regenerabile (nr. 160/2007), Schema de generare distribuită (1995-1998, 2010-2012), Strategia energetică 2020/2030. De asemenea, au fost elaborate: Concepțiile și strategiile de dezvoltare a sistemului de termoficare a mun. Chișinău (2002); Programul național de renovare și descentralizare a sistemului de termoficare a localităților republicii (2002); proiectul documentului „Strategia de valorificare a resurselor regenerabile energetice în Republica Moldova și în perspectivă” (2006), Programul de gazificare a Republicii Moldova până în anul 2005 (2000).

Rezultatele cercetărilor efectuate de către academicianul Vitalie Postolati au fost reflectate în peste 248 de publicații științifice, 7 monografii, iar caracterul novator al cercetărilor sale este confirmat prin 28 de brevete de invenție și 21 patente obținute în alte țări (SUA, Anglia, Japonia, Canada, Germania, Franța, Suedia).

Promovarea vizibilității științei autohtone a fost, de asemenea, o prioritate a acad. Vitalie Postolati, care a activat în diverse organisme internaționale: Comisia de energetică a Academiei Române, reprezentând Republica Moldova în cadrul BSRCE și în Secția Energetică BSEC. A participat la peste 50 de manifestări științifice de prestigiu, saloane internaționale de inventică, unde a fost menționat cu diplome și medalii. La inițiativa dlui Vitalie Postolati au fost organizate Conferința internațională „Energetica Moldovei - 2005” rezultatele căreia au servit ca bază la elaborarea Strategiei energetice a Republicii Moldova până în 2020, adoptată de Guvern în 2007, Seminarul Internațional „Colaborarea în domeniul elaborării tehnologiilor bioenergetice”.

Acad. Vitalie Postolati a fost redactorul științific al culegerii tematice „Linii electrice dirijate”, actualmente fiind redactorul-șef al revistei științifice cotate de CNAA (categoria B) „Problemele energeticii regionale” și membru al consiliului redacțional «Экономика региона», editată de Secția științelor umaniste și Secția Academiei de Științe a Rusiei din regiunea Ural.

Acad. Vitalie Postolati a fost președintele Consiliului Științific specializat pentru conferirea gradelor științifice de doctor și doctor habilitat în tehnică la specialitatea 05.14.02, membru al Comisiei de experți și membru al Prezidiului CNAA (1998-2004).

Pentru rezultatele activității de cercetare, acad. Vitalie Postolati i-au fost conferite Premiul Prezidiului AȘM (1988), Diplomele Academiiilor de Științe din Ucraina, Belarus și Moldova, Medalia „50 de ani ai cosmonauticii”. Numele său figurează în ediția Institutului Bibliografic American și în Cartea de Aur a Academiei de Științe a Moldovei.

La mai mult și la mai mare, ar fi exact urarea potrivită pentru bunul și neobositul nostru coleg!

Acad. Ion Tighineanu

DOAMNA CALCULELOR PERFORMANTE

Dr. hab. Svetlana COJOCARU
la 60 de ani

Matematician, informatician, domeniul științific: teoria gramaticilor și limbajelor, procesarea limbajului natural, interfețe inteligente, algebra computațională.

Conferențiar cercetător (1993). Doctor habilitat în informatică (2007).

Directorul Institutului de Matematică și Informatică al AȘM, dr.hab. Svetlana Cojocaru s-a născut la 26 iulie 1952, în satul Butuceni, raionul Râbnîța. A absolvit Școala medie nr. 1 din orașul Râbnîța în 1969. În 1974 a absolvit cu mențiune Facultatea de Matematică și Cibernetică (actualmente: matematică și informatică) a Universității de Stat din Moldova. Din același an lucrează la Institutul de Matematică și Informatică (IMI) al AȘM.

În anul 1982 i-a fost conferit titlul de doctor în științe fizico-matematice în urma susținerii tezei la Institutul de Cibernetică din Kiev. Teza de doctor habilitat în informatică a susținut-o în 2007 la Institutul de Matematică și Informatică al AȘM. Din 1993 deține titlul de conferențiar cercetător.

Savant notoriu, dr.hab. Svetlana Cojocaru a obținut rezultate remarcabile în domeniul informaticii, materializate nu doar în publicații științifice de valoare, ci și într-o serie de aplicații. Pornind pe calea cercetării de la teoria limbajelor formale, Domnia sa a propus o clasă de gramatici cu context dispersat (GCD), care permiteau atât procesare secvențială, cât și paralelă, anticipând astfel tendințele actuale de utilizare pe scară largă a sistemelor cu multe procesoare